

Előfizetési árak:

Egyes évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . 3 „ — „
Három hónapra . . . 1 „ 50 „
Egy hónapra . . . — 50 „
Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12. sz.
(Nádas-féle ház)
Hová az előfizetések és a lap-
szállítások vonatkozó föl-
szólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: szerdán és szombaton.

Szerkesztői iroda:

PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12. sz.
Hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

Kéziratok vissza nem adtnak.

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl.
Előfizetések elfogadtnak még
valamennyi könyvkereske-
desben.

Egyes számok kaphatók:

Waldinger N. utóda Domján I., Valentín K. és (Széchenyi-tér), Engel Lajos (16-utca), Hochrein József és fia (Széchenyi-tér), Böhm Manó (16-utca) papír- és könyvkereskedéseiben.

Vásárengedélyezés.

(— cs.) A közlekedés gyorsasága s olcsósága folytán az országos vásárok évről-évre veszítenek jelentőségükből; a hetivásárok hovatovább kizárólag élelmiszerek közvetítésére fognak szolgálni s helyét bizonyos idő múlva a „mindennapi piac” foglalja el.

Még a közel multban is oly híres debreczeni vásárokon elenyésző csekély a forgalom, a vásáros nép legnagyobb részét a bámuló, laczikonyhán mulató, forgó és más komédiás bódé közönsége teszi, — ez utóbbiak is csak belépti díj limitálással tudnak már látogatót fogni.

A fővárosi és — sajnos — az ausztriai különösen ruha- és cipőkereskedőknek minden jelentékenyebb vidéki városban van már fióküzetük s az országos kirakodó vásárok legnagyobb részét részint ezen fiókok, részint a helybeli üzletek alkotják.

Ez az oka annak, hogy a vevők legnagyobb része a városban fedezi szükségleteit, mert a városi és vásári ugyanazon üzlettulajdonos bizonyos árminimumon alól nem adhatván áruít, a vevő azon tapasztalatra jön, hogy a városban épen olyan olcsón jut az általa keresett cikkhez, mint a vásárban s a nélkül, hogy időhöz lenne kötve.

A helybeli kereskedőnek pedig a vidéki fölött előnye van, mivel az áruszállítási költség nem terheli s a vidéki vásáros a „testi törődés”-nek megfelelő hasznot

sem tud fölmutatni, — sőt sokszor a fuvarbért a már meglevő tőkéből kell fizetni.

Az állatvásár mininkább nemcsak elkülönítetik a kirakodó vásártól, hanem más helyen és időben tartatik meg.

A községek áldatlan versenyt folytatnak egy-egy országos vásár engedélyezéséért. A fölületesség, melylyel az illetékes miniszteriumnál a vásárengedélyezések körül eljárak, eredményezte azt, hogy pl. három község évente 12 országos vásár tartására lett följogosítva s számos községben sem helyi érdekek, sem forgalom által meg nem okolható szümu vásárt tartanak.

A véleményezési joggal fölruházott kamarák évről-évre javasolták a vásárengedélyezés megszorítását s mint egyik lényeges indító okot annak demoralizáló hatását is kiemelték.

A gyakori föl szólalásnak végre meglelt az eredménye. A kereskedelmi miniszter rendeletet bocsátott ki, mely szerint minden vásárnak vásártartási jogon, vásári szabadalmon vagy miniszteri engedélyen kell alapulnia s a városi tanács, illetve a községi előjáróság fegyelmi eljárás terhe alatt köteles örködni afölött, hogy csak a meghatározott napon tartassék meg.

Uj országos és hetivásárokat csakis kivételesen engedélyeznek, midőn t. i. azoknak tartását az illető vidék közlorgalmi és kereskedelmi igényei sürgősen követelik s ezen kívül igazolják, hogy 30 kilométernyi körterületen belül fekvő vásártartásra jogosult községek kifogást nem tesznek. Vasárnapokra és szt. István napjára uj

vásárokat nem engedélyeznek. Pótvásár csak tényleg elmaradt vásárok helyett engedélyezhető.

Ennyi a miniszteri rendelet lényege. Soványnak elég sovány s ha nem volna remény arra nézve, hogy itt nem állapodunk meg, a semmivel volna határos. A jövőben engedélyezendő vásárok tekintetében van ugyan a rendeletben gondoskodás, a jelenleg jogosultan tartható vásárokat azonban semmi megszorításnak nem veti alá a rendelet.

Igaz, hogy megszerzett jogot elkobzani nem lehet; azt azonban ki lehetett volna rendeletileg mondani, hogy a községek elvesztik a jogot azon vásár megtartására, mely 2 éven át a forgalom hiánya miatt nem volt megtartható, még akkor is, ha pótvásárt kértek — kivételt képezvén természetesen, ha a vásár megtartását elemi akadályok gátolták meg.

Számos község van, — pl. Csokonya is — hol az engedélyezett vásároknak csupán felét tartják meg évről-évre. Az ilyen vásárok jogosultságát többé semmi sem támogatja.

A vásárok jövőben való engedélyezését is több megszorításnak kellett volna alá vetni. Kimondandó lett volna, hogy 50 kilométeren belül fekvő községek részére uj vásárt egyáltalában nem engedélyeznek, ha engedélyezett vásárjaik közt legalább 2 hónapi időköz nincsen.

A czéhrendszer idejében az iparos valóságos nomád életet élt; sokszor heteken át nem látta otthonát, járt egyik vá-

A „Pécsi Figyelő” tárczája.

Virágrege.

— Saphir. —

A rózsá, nem a vad, a halvány,
Mely erdőszéleken virágozik,
A büszke, cifra kertirózsa
A liliummal hanczukázik:

„Te szintelen, sápadt virág,
Az ég nem juttatott teneked
Még egy tövist sem fegyverül,
Hogy távol tartsd az ellenséget;

Lásd, engemet megvéd az ég,
A fegyver itt a közelemben,
S ha valaki letörni vágy,
A tövisnek megónak engem!”

És az felel: „Oh bölcs az ég,
Eredben láng, s piros az arczod,
A fegyver szükséges neked,
A láng vért szül, s a vér a harcot,

Láng színe nem óg szirmomon,
Hideg és lángtalan a hó rajt'
Fegyverre mi szükség nekem,
Ártatlanságom is megó majd!”

Zoltán Vilmos.

Hová lettek a Miklós czár által küldött diszkardok?*)

Estefelé járt az idő, midőn egy gondosan elzárt batar fordult be a gyöngyösi „Vaskorona” című vendéglőbe s abból egy előkelő hölgy lépett ki, rátartó, büszke magatartással, arczán hóditó bájak varázslatával. Szobát kért; azután kifizette a kocsiát, ki megfordult és elhajtott. Az úrhölgy pedig, a már számára megnyílt elegáns szobába vonult s első kérdése az volt:

— Hol lebet a magyar hadsereg?

— Úgy látszik, hogy a legújabb hírek szerint a muszkának Debreczennél lesz melege. — Felelé a hazafias vendéglős nyílt őszinteséggel. Ezzel az úrhölgy elé tette a vendégkönyvet, kérve, sziveskednék nevét beírni, ki is mosolygó gráciával fogta a tollat és oda írta:

Sylvia Klarissa grófnő.

A vendéglős meghajtotta magát és távozni készült, midőn a grófnő könnyed hangon mondá:

— Jó izletes vacsorára az étterembe fogok menni.

— Az étterem a földszinten van s ott másokat is fog találni a grófnő, talán mégis jobb lesz, ha itt terítettnek.

— Nem, nem... Sőt óhajtom és kérem a társaságot.

— Amint parancsolja! — válaszolá a vendéglős.

— Pontban nyolecz órákor lenn leszek.

*) A „Nemzeti Politika” után.

— Az már nincs messze.

— Annál jobb, mert érzem, hogy e hoszszadalmas utban kiéhültem. Tehát gondoskodjék jó borjuszeletről, palacsintáról és sült csirkéről.

— Teljes készséggel grófnő! — mondá a vendéglős és távozott.

Már két napot töltött a titokzatos „grófnő” a „Vaskoronában”, midőn oda új vendégek érkeztek.

Nevezetesen egy muszka ezredes egy orvossal s egy lemezzel bevont kocsiával, melyet vagy húsz dzsidás lovas kísért. Az ezredes az orvossal egy szobában kívánt lenni s legelőször is megparancsolta embereinek, hogy a kocsiából két vasládát vigyenek föl szobájába, melyek eléggé nehezek lehettek, mert azokat két-két ember alig bírta fölzipelni az emeletre.

A ládákkal a grófnő szobája előtt kellett elmenniök, ki épen azon pillanatban lépett ki, midőn a vitézek szobája előtt czipelkedtek a vasládák vivésével. A grófnő arczán megelégedett mosoly villámlott keresztül s azután megint oly csábító, oly igéző és szellemes kifejezést adott neki, milyennel az rendesen birni szokott.

Sylvia egy órákor ült a nem nagy, de barátságos kinézésű étteremben az ebédhez, midőn oda a muszka ezredes az orvos társaságában belépett. Előzékeny udvariassággal köszöntötték a bájos úrnőt, s francia nyelven engedelmet kértek, hogy ugyanazon asztalnál foglalhassanak helyet, hol ő ült. A grófnő szintén francia nyelven egész készséggel adá meg a

sárról a másikra. Azon időben sem, mai nap még kevésbé okolható meg, hogy nem nagy távolságra fekvő községek vásárnapjai közel eszenek.

Ha a miniszteri rendelet csak kezdet a vásárügy rendezése terén, úgy várakozással nézünk a gyökeres orvoslás elé.

Kossuth a politikai helyzetről és a függetlenségi pártról.

Kossuth azon lakomán, melyet a nála járt küldöttség tiszteletére adott, kétszer szólott hosszasan, bár nem szónoki formába öntve, hanem csak úgy asztal mellett ülve beszélgetés közben. Mind e két „beszélgetés“ rendkívül érdekes, mert az egyikben a napi politikáról mondja el véleményét, a másikban pedig nagy jelentőségű közjogi fejtegetéssel jellemzi álláspontját a függetlenségi párttól eltérőleg. A napi politikára térvén a beszéd, Kossuth ezeket mondta:

Vannak, — mondá, — jóhiszeműek, kik Ausztria-Magyarország viszonyát Magyarország érdekében valónak tartják. Az oly nemzetet mely önmagát csalja, nem lehet segíteni. A nemzetek élete nagy vágásokban halad. Ki dolgok nem határoznak nemzetek élete felett, csak nagy dolgok. Önálló egyéniség kell mindenhova! Magyarországra szüksége van az emberiségnek. Én az emberiséget organikus testnek tekintem, melynek szíve, szeme, keze, lába, tüdeje van. Magyarország egy része e testnek, ezért van rá szükség.

Az angol nem mondja soha sem, hogy angol, hanem „Englischman!“ Nála az ember a fő, az, hogy angol csak adjektívum. Ez fejleszti az individuális erélyt. Ép ezért az angol nem szociális, nem közlékeny. A francia már egészen más. Ő úgy mutatja be magát, mint francia s nem mint ember.

A német idealizmusával álmosá teszi egész Európát. Hisz Madame Staell már megírta a németekről, hogy a ki egy hétig Németországban van, meghal unalmában.

A különféle karakterű nemzetiségekre szüksége van az emberiségnek, mint az embernek a szívre, vagy más testrészére.

Ép ezért kívánatos Magyarországra nézve is, hogy Budapest ne absorbeáljon mindent. Budapest legyen szív, de ne vegyen magának minden vért.

Itt van például Olaszország! Olaszország gazdag, jómódu, megelégedett. Haladását, értelmi fejlődését decentralizációjának köszöni. Van vagy száztiz városa, mely környékével együtt mozditja elő az ország haladását, s mindegyik más és más irányba fejlődött.

Magyarországon mindent centralizálnak,

pedig minden nemzetnek két főhibája a centralizáció és a megelégedés.

Nézzük a megyéket, melyek különféle változásokon mentek keresztül. A régi megyei intézményeknek főbecse az, hogy a nemzeti élet organumai voltak. És most? Most például Temesvárt meg akartak rólam emlékeztetni. A polgármester azzal felelt, hogy nem engedem a politikát bevinni a közgyűlési terembe.

Bizony, jó ideje már annak, hogy a megyéket megférfitlaníták, miként akarhatják már most, hogy a kasztrált megye valódi férfi legyen.

Nézzenek csak utána, milyen utasítással küldött engem Pest megye követnek? A mit 1848-ban csináltunk, az mind benne volt a megyei utasításban. A régi megye h ó n a alá nyult a társadalmi mozgalmaknak, de hát azóta kasztrálták és vége.

Rátért ezután a budapesti eseményekre, diszpolgárrá történt megválasztására, s erről így nyilatkozott:

Én a budapesti dolgokat eseménynek tartom, olyan eseménynek, melyből Krisztus mártármagja kinő, az én csekély személyemet személyemről való megemlékezés a polgárságnak, a nagy idők iránti pietásnak rovom fel. Akkor lett a nép nemzeté. Nem én csináltam, én csak kongattam a harangot.

Higgyék el, minden kor megtermi az emberét.

Én még emlékezem a negyvennyolcadiki forradalom idejére. Lamartine mondja azt, hogy Europa szive Franciaország. Ha Franciaország megdobban, végig rezeg egész Európán. Tessék megnézni! Most köztársaság, és nem rezeg végig. Különbözik az órák is különbözők, hiszen Falstaff is egy óra hosszúra viaskodott, még pedig nem a kis órák, hanem a toronyórák szerint. S én úgy veszem észre, hogy a koronák fénye hanyatlak.

Ezután Uray Imre képviselő azt hangoztatta, hogy még sincs oly nagy elválasztó vonal a függetlenségi párt és Kossuth közt, mint utóbbi veli.

Erre mondá azután Kossuth a következő nagyjelentőségű beszédet:

Szabadságot veszek magamnak, hanem csak így ülve, hogy Uray barátunknak felvilágosítással szolgáljak.

Én teljes világeletemben arra törekedtem, hogy praktikus politikus legyek. De a mint már tegnap is jeleztem, a függetlenségi párt programja közt és köztem elválasztó vonal van. Ez tény, hogy megvan, de tudom én azt, hogy ez a körülmények következménye. Ugyancsak tegnap mondám azt is, hogy tejjel nem kell a falnak menni. Most hozzáteszem, hogy azért hátra sem kell ám menni. Fogadjanak el — ismétlem — mindent, a mi előre megy, és tagadjanak meg mindent, a mi hátra vezet.

kivánt engedélyt, melyet indokolni is sietett azal, hogy a másik két asztalnál amúgy is „abon-nensek“ ülnek.

Mi sem volt könnyebb, mint a csábító szíriennek társalgásba tüzelni az ezredest, bár magaviselete méltóságos, de minden ízében igéző volt.

Az ezredes pompásnak találta a „Vaskorona“ konyháját, melynek magasztalására a grófnő is keresetlen szavakban nem fukarkodott. Természetesen, a jó bor sem hiányzott; majd az ebéd végén az ezredes és orvos thea ittak s muszka szokás szerint: ők maguk adták a teát és rumot.

Az ezredes fölséges hangulatban látszott lenni s dicsekedőleg kérkedett, hogy milyen nagy és fontos dologban jár ő most, mit maga a minden oroszok nagy csárja bizott reá.

A nő látszólag érdektelenül, de a figyelmes szemlélőnek föltűnő izgalmas kíváncsisággal hallgatta az ezredes minden szavát.

— Igen is — úgymond az ezredes — II. Miklós csár ő Fölsége kilencz remekművt drágakardot küld Ferencz József császár barátja kilencz vitéz generálisának, Windischgrätznek, Haynauak, Schlicknek, Jellasičnak sat. sat.; másoknak pedig rendjeleket s a kisebb rendű hősöknek meg aranyakat. Egy egész országot érő kincset hordozok magammal abban a két ládában.

Végre az ebédnek vége volt. Az ezredes meg volt igézőve a szép asszony bűvös tekintete

és bódító mosolygása által. Alig tudott megválni. Egyre kérte a szép asszonyt, hogy maradjon még egy kicsit, de az nem tágitott.

És ez estén nem jelent meg az étteremben — vacsorálni.

Az ezredes sehogy sem találta magát jól s egyre a szép hölgy után tudakozódott, de az ma délután nem mutatta magát, úgy látszik, hogy a szobájába zárkozott, bizonyosan migrén, vagy fogfájás tartotta vissza.

Késő volt már, midőn mindenki nyugodalmra tért s a jótékony álom karjai között igyekezett ki-ki a nap fáradaimait kipihenni.

Éjfél után egy órát ütött a közel templom harangja, midőn a vendéglő kapuján dörömbölés támadt, de csak alig egy percze, azután minden ismét csöndes lett. Az első dörömbölésre megnyitott a grófnő szobájának ajtaja s azon egy tetőtől talpig fegyverkezett ifju levante surrant ki. A másik pillanatban már a kapunál termett, s azt fölnyitotta.

Kilencz marczona alak volt látható. Helman Józsi hirhedett guerillái, kiket Heves- és Nógrádmegyék egyaránt rettegtek. Közülük hat egyenesen az istállónak tartott s első gondjuk volt az álomba merült husz dzsidást tehetetlenné tenni. Maga a vezér a vendéglőshöz rontott be s pisztolyt szegezve mellének, megparancsolta, hogy ágyából mozdulni ne merészkedjék.

Az ifju pedig, kit a grófnő szobájából ki- osonni láttunk: harmadmagával az ezredes szobájába tört. Egy guerilla meg őrt állott a kapunál.

Most fog megjelenni Irataim 4-ik kötete. Ott közlök két levelet, melyeket az 1861-iki országgyűlés elosztatása után egy olaszországi jó barátomhoz, Valeriohoz írtam, a ki akkor azon kérdést intézé hozzám, mit tesz majd most Magyarország.

Én a passzív ellentállást említém és azt, hogy teljes lehetetlenségnek tartom, miszerint Magyarország az osztrák házzal kiegyezzek. Álláspontomat akkor reassumáltam. Végtelen hibának tartom a k i a l k u v á s t. Hisz maga Deák mondá: „A mit erőszakkal elvesznek, azt még vissza lehet szerezni, a miről lemondanak, az veszve van.“ Én mindig rosszalám a kiegyezést, de most, a mikor adott helyzettel vagyunk szemben, még most is váratlan volt reám nézve, hogy a nemzet ezt a lemondást vivmányának tekintse.

Nem Ferencz József személyéről van itt szó, hanem: Elvről. Nincs abszolút jó és nincs abszolút rossz dinasztia. Itt arról van szó, hogy a nemzetnek oly fejedelme van, kinek külön érdekei megvalósítására van neki külön hadserege, vannak külön finanziaai és külképviselete. Ily külön érdekek mellett Magyarország nem lehet független.

Beismerem, hogy néha idegen uralkodó lehet egy nemzetre nézve előny, mint például a Bernadotte-ok Svéd és Norvégiában. De ennek az az első és főföltétele, hogy annak az uralkodóháznak ne legyen más érdeke, mint a nemzeté, s hogy külön érdekei megvalósítására ne legyen ereje.

Mit kell tehát ily adott helyzettel csinálni?

Én nem hiszem, hogy Magyarország valaha lemondjon a függetlenség eszméjéről.

Pedig én 1848-ban megkísértém a nemzet és az uralkodócsalád közötti inkompatibilitást kiegyenliteni. Nem hiszem, hogy ez most is sikerüljön. A törvény renovációja nem vitte át a nemzetbe a garanciákat.

Ismétlem ujjolag, hogy az inkompatibilitás kiegyenlítését lehetetlennek tartom. Én 1848-ban mint miniszter az első 24 óra alatt meggyőződtem, hogy a kiegyenlítés lehetetlen. Ott volt ugyanis az olasz kérdés. Ha megadjuk a segítséget az osztrák háznak az olaszok ellen, egy nemzet szabadságát segítünk legigázni; ha megtagadjuk, akkor már beáll az összeférhetlenség kérdése a nemzet és uralkodóház között. És ez így van minden téren; úgy gazdasági, pénzügyi, hadügyi, politikai, mint internacionális kérdésekben. Ebből vontam én le a konzekvenziákat a magam részére. Igaz! Egyet nem vártam: Hogy a nemzet kitagadjon. (Közbekialtások: Nem a nemzet, a hivatalos Magyarország.) Hát mért nem változtatja meg a nemzet. Én uraim, a tényekkel számolok. Meghalok mint hontalan.

A nemzet előtt azonban van még egy ut, megkísérteni, hogy a 48 iki törvények tö-

Gyorsabban mint elmondjuk, ezredes, orvos és a hűsz dzsidás össze voltak kötözve, azután befogták a lovakat a kocsi s rátették a lezúrt két vasládát s diadalmasan elmentek a Mátra rengetegébe, magukkal vivén a dzsidások szép lovait is.

Később az osztrákok nagy sokasága kelt üldözésére Helman és társainak, kik szorongatásukban részint a komáromi várba szerecsésen bejutottak, mások pedig a közel falukba menekültek s ott átöltözködének parasztoznak.

De a kilencz diszkard, a rendjelek és a tömérdek arany soha sem került elő.

1850 ben egy Potoezky Károly nevű guerillát fogtak el, ki a hadi törvényszék előtt azt vallotta, hogy — ő volt az állítólagos Sylvia Klarissa grófnő s ő ásta el valahol a Mátra bércei között a nagy kincset, de már a helyre nem emlékezett hová?

Persze szegényt — fölakasztották.

Helman Józsiival, kit halálra ítélték, de kegyelem útján élethossziglani fogságot kapott, 1858 ban találkoztam, minthogy kegyelem útján kiszabadult. Ő is azt állította, hogy a két ládat emberei elásták, csak hogy a német kezeibe ne jöjjön.

Lehet, hogy majd évek múlva valaki megtalálja s legalább az utónemzedék tudni fogja, hogy milyen jelentőségű lehet az?

Az ezredes, mint tábornok, a krími hadjáratban esett el. Őt és társait a guerillák mindjárt szabadon bocsátották.

kételes életbeléptetése által ki lehet-e egyenliteni az ellentéteket?

A forradalom a nemzetek ultima racziója. Mindig nagy szenvedésekkel jár. Ki kell meríteni, meg kell kísérteni mindent, hogy azt kikerüljék. Ha Magyarország független lehet az osztrák házzal a 48-iki törvények alapján, akkor tisztelt barátaim tessék el az én eszmémet, és én fejet hajtok. Ha önálló, önálló nemzet lehet mellette, én meghajlok az őszinte egyetértés előtt. Próbálja meg a nemzet. Ha lehet, tegye, ha nem lehet, az eszme magától fel fog támadni. Igen! ha nem lehet, esküszöm Istenemre, hogy eszmém feltámadnak!

Rövid szünet után meg ezeket tette hozzá: — Mondják önök ezt: A mi pártunk célja az, hogy Magyarország független, önálló állam legyen. Őszintén meg akarjuk próbálni, hogy a 48-iki alapon kivihető-e? És erre nyujtsen kezet nekünk a fejedelem.

Ennyit bátran mondhatnak, de ne hangoztassák folyton a hyperloyalitást. A függetlenség a cél, s a kérdés, hogy az örökségtől hagyott dinasztiaival lehetséges-e? Ép úgy nem kell emlegetni a forradalmat, de meg sem kell tagadni előre.

HIREK.

— **(A királyné Kossuthért.)** Különös hírt közölnek a fővárosi lapok az Independence Belge brüsseli lap után, mely egy nemzetközi diplomáciai és politikai értesítő, s melybe illetékes helyekről küldenek közleményeket olyanok, kik azt keresik, hogy a hír európai publicitást nyerjen, a felelősség pedig ne a terjesztőt érje, hanem az újság vegye magára. Ez az autentikus újság pedig a következő értesítést kapta állítólag Budapestről:

„Azt beszélük, hogy Erzsébet királyné, ki jelenleg Gödöllőn van s az 1848-iki magyar alkotmánynak mindenkor barátja volt, megbizta Nopcsa br. főudvarmesterét (ki a kormányzónak régi barátja), hogy írjon Kossuthnak barátságos levelet s említse meg benne, hogy Magyarország királynéja szept. 19-én, az ő születése napján, misét mondatott érte Minthogy a magyar királynénak e tette az udvari szokásokkal össze nem egyeztethető, a félhivatalos sajtó e hírt a leghatározottabban meg fogja czáfolni, de azért mindenképpen igaz marad, mert magától a királyné környezetétől hallottam.“

— **(A gyümölcs-kiállítás),** mely holnap — vasárnap — 11 órakor nyílik meg ünnepélyesen, néhány napig érdekes látni valója lesz Pécsnek. Az idei ősz ugyan nem kedvezett a gyümölcstenyésztésnek, mindazonáltal igen szép számmal jelentkeztek kiállítók. A kerti vetemények s a borok kiállítása nagyban pótolni fogja az ősi-gyümölcs osztály némi hiányosságát; különösen a bor-kiállítás ígérkezik imponánsnak. S miután az ilyen kiállítás igen tanulságos, jól teszik a gyümölcsöt tenyésztők, ha akár még a mai napon is visznek minél több kiállítandó gyümölcsöt a tornacsarnokba. Dulánszky püspök a kiállítás költségeinek fedezésére 100 frtot adományozott, ezen kívül egy jutalomdíjra 45 frankot bocsátott aranyban a bíráló bizottság rendelkezésére. Tauszig Zsigmond borkereskedő pedig 20 frankot tűzött ki jutalmul amerikai szőlőtermelvényekre.

— **(Változás a somogyi főispánságnál.)** Tallian Béla somogyi főispánt, ki nek máshova leendő kinevezéséről már sokféle hír keringett, a Magyar újság szerint Békésmegyének és egyúttal Csongrádmegyének főispánjává fogják kinevezni.

— **(A helybeli jogakadémia olvasókörét)** folyó hó 29-ikén alakították meg a joghallgatók, amikor is Orbán Mártont, a szűnidei bizottság elnökét, egyhangulag választották meg elnöké. A többi állást a következőleg töltötték be: Elnök: Erenletzberger Gyula, főjegyző: Szerdahelyi László, I. sz. aljegyző: Reberies Imre, II. sz. aljegyző: Szivér István, pénztáros: Angyal Pál, ellenőr: Mirth László; háznagy: Szecsei István, II. sz. háznagy: Bész Gyula; könyvtárnok: Vársárhelyi László; segédkönyvtárnok: Viesner Antal. Bizottsági tagok: Lauber Rezső, Maletter László IV. ed éves; Szi-

geth Nándor, Vargha Gyula III. ed éves; báró Skerletz Iván, Szalzman Ottó II. ed éves, Késmárky Dezső, Girardi Rezső I. sz. éves joghallgatók. A póttagok közé megválasztották: Kugyerai Ede és Kossa Elemér joghallgatókat. Végül az elnök indítványára elhatározták a jogakadémia polgárai, hogy az aradi gyásznapi évfordulóját nyilvánosan fogják megünnepelni. Az elnök a gyűlésen még megemlékezett a boldogult Kohárics Károly dr. jogakadémiai tanár elhunytáról is, mi fölött a gyűlés jegyzőkönyvileg fejezte ki részvétét.

— **(Lódijazás.)** A baranyamegyei lótenyésztési bizottság vasárnap tartotta meg az évenként szokásos lódijazást. A budai külvárosi vásártéren végbement szemlén jelen volt Szily László alispán, mint a bizottság törvényszerinti elnöke, a nagyatádi menteleposztály parancsnoksága képviselője: Deseő Ferenc százados és Janisz József állatorvos; továbbá Nádossy Kálmán, Elversz Nándor, More Nándor, Jesszenszky Ferenc, Otcoska Géza, Szily Tamás, ör. Halas Ferenc, Wachsmann Leó kir. állami állatorvos, Németh Vilmos megyei állatorvos, mint a lótenyésztési bizottság tagjai, Stenge Ferenc II. alj. mint bizottsági jegyző. A szemlére elővezettek 33 anyakanczát szopós csikóval, 18 hároméves kancza csikót, 1 három éven alól levő kancza csikót és 5 ménésikót — összesen 57 drb lovat. Díjakat nyertek — szopós csikóért: Neidhardt György (Ném.-Bóly), 5 drb 10 frankos aranyat, Kovács Lőrincz (Szt.-Lőrincz) és Tóth Péter Sándor (Nagy-Váty) egyenként 3 drb. 10 frankos aranyat, Demhardt János (N.-Bóly), Kovács János (Kis-Telek), Molnár József (Kis-Telek), Horváth János (Sásd) egyenként 2 drb 10 frankos aranyat; 3 éves kancza csikóért: Demhardt János (N.-Bóly) 4 drb 10 fr. aranyat, ifj. Nyaka József (Szt.-Iván) és Trischler János (N.-Bóly) egyenként 3 drb 10 fr. aranyat, Zeier Ferenc (Szajk) és ör. Toka József (Szt.-Dienes) egyenként 2 drb 10 fr. aranyat. A rendelkezésre álló összegből még fönmaradt összeget 3 díjra osztotta a bizottság s ugyancsak 3 éves kancza csikóért jutalmazta: ör. Toka Józsefet (Szt.-Dienes) és Trischler Jánost (N.-Bóly) egyenként 2 drb 10 fr. arannyal s végül Gali Jánost (Beczefa) 1 drb 5 frankos arannyal. A ménésikók után nem adtak ki díjat.

— **(A külföldi sajtó Kossuthról.)** Kossuth Lajos kilenczvenedik születésnapjának évfordulóján az előkelőbb külföldi lapok is megemlékeztek a nagy hontalanról s behatóan foglalkoztak Kossuth nagy egyéniségével. A Frankfurter Zeitung is résztvevett a Kossuth-ünnepelésben; tárczarovatában „Egy politikai jellem“ cím alatt érdekes cikket közöl, mely találatosan festi Kossuth nagy jellemét. A nevezett újság cikéből érdemesnek tartjuk közölni a következő részt:

„Nem a politika árt a jellemnek, hanem megfordítva, a jellem a politikának. Mennyire tisztelték és bánták volna Kossuth Lajost azok, a kik görbe szemmel nézik őt, ha politikai meggyőződéseit megtagadta volna, vagy legalább, mint mondani szokás, ha „szegre akasztotta“ volna elveit. A kiben van egy kevés képzelőtehetség s elgondolja, hogy mi történt volna akkor, ha Kossuth 1867-ben az általános amnesztiát igénybe veszi, annak különös kép táruul lelki szemei elé. A képviselőházban, mint köztudomású, Deák Ferenc nem rendelkezett rögtön a többség fölött; kénytelen volt előbb a többséget megszerezni s különös, a többségek abban a mértékben szaporodtak, a melyben vezéreik képességei fogytak. Ha Kossuth visszatért volna Magyarországra, akkor talán az új alkotmányos korszakban ő rá jutott volna a képviselőházban a vezérszerep. De föltéve, hogy Deák uralkodott volna az ő nyugalomával és komolyságával az elmék fölött, még akkor is nem Tisza Kálmánnak jutott volna Deák halála után a gazdag örökség, hanem Kossuth kormányozott tizenöt esztendőn keresztül s kormányozna talán még ma is. Hogy elérhesse azt a célt, mely állítólag méltó legnemesebb férfiak verejtékére, Kossuthnak csak az elveit kellett volna megtagadnia. Ha megtagadta volna a multját, bizonyosan lett volna jövője! De Kossuth mindig politikai jellem volt s mindig hű maradt önmagához és meggyőződéséhez. Életét ezért fejezi be az idegenben mint szegény aggastyán s még csak miniszteri nyugdíjat sem élvez. A hatalom valamennyi gyönyöre és a kormányzás

valamennyi előnye el van zárva tőle, de a sok anyagi jóért, melyet nélkülöznie kell, a 90 éves aggot talán kárpótolja nemzetének szeretete.“

— **(Huszárok elmasirozása.)** A 10. huszárezred, melynek törzse Pécsen volt, tudvaleg Fehérvárra helyeztetett. Csütörtökön indult el a különböző községekben elhelyezett ezred új állomására s az itt volt szakasz és a siklói század csütörtökön reggel énekszóval vonult ki a városból s a márfai országúton folytatta útját.

— **(A jogakadémia polgárai és az aradi gyásznapi.)** Október 6-át méltóan akarja megünnepelni a pécsi jogakadémia ifjúsága. Orbán olvasókör elnök indítványára az ő elnöklete alatt Kossa, Maletter, Szigeth, Szerdahelyi, ifj. Reberies, Girardi, Késmárky és Bész joghallgatókból álló bizottságot küldött ki a közgyűlés az ünnepély rendezésére. E szűkebb körű bizottság elhatározta, hogy az emléknap reggelén 9 órakor a Lyceum-templomban gyászi-tentiszeletet tart. Este 6 órakor pedig a „Hattyú“ nagytermében emlékünnepélyt rendez, melynek programját, ha a hírneves Pécsi Dalárda közreműködését, melylyel a daloskör már sok hazafias ünnepély fényét emelte, meg tudja nyerni, a következőkben állapította meg: 1. Megnyitó beszéd, tartja Orbán Márton. 2. A Pécsi Dalárda éneke. 3. Szabad előadás, tartja Kossa Elemér. 4. Zoltán Vilmos hazafias tárgyú alkalmi ódájának elszavalása. 5. Bezáró beszéd, tartja Maletter László. 6. A Pécsi Dalárda éneke. A jogászság úgy a gyászi-tentiszeletre, mint az emlékünnepélyre a közönséget meghívja. A teljes program jövő számunkban.

— **(A városi virilisták névlajstromának megállapítása)** végett az igazoló bizottság október 3-án, 4-én és 5-én, mindenkor d. u. 3 órától 5 óráig a városi főjegyzői hivatalban üléseket tart, amikor az 1886. XXI. tcz. 26. §-ában biztosított kedvezmények igénybe vétele végett az adózó polgárok fölszólalhatnak. Ez ülések berekesztése után a fölvételt megtagadó határozatokat azonnal kézbesítik s a névjegyzéket 15 napon át a városház kapuján ki fogják függeszteni. E határidő alatt az igazoló bizottság határozatai ellen szóval vagy írásban — a hivatalos órák alatt — fölebbezni lehet.

— **(Amerikában fölakasztott pécsi ember.)** Hogy minden szavában igaz-e, amit hallomás után most leírunk, arról nem felelünk; mi csak azt reprodukáljuk, amit egy Amerikából visszajött pécsi asszony elbeszél. Nemrég valami Titz Mihály nevű pécsi iparos, ki hosszabb ideig a belvárosi templomban is végezte a sekrestyés teendőit, míg a rendes egyházi betegen fektött, kivándorolt Amerikába. (Hogy melyik városba: nem tudtuk meg.) Ott egy gazdag üzletember házánál kapott alkalmazást, s mint befentes házfőügyelő szolgálta nagy hűséggel az urát, ki nagyon megbizott benne. Egy izben a ház ura elment hazuról, hogy elutazzék. Még a városban jártában találkozik egy rendőrtiszttel, aki azzal a kérdéssel fordul hozzá, hogy mi baj van odabaza? Az uriember meglepetten bámul a rendőrtisztre, aki jelentette, hogy a rendőrséghez vezető titkos villamos jelző megszólalt, a házban valami bajnak kell lennie. A ház ura s a rendőrök azonnal a házhoz siettek s mikor a gazdag amerikai belép a szobába, hol a pénzeszekrény állott, ott látja az ő „hű“ (?) szolgáját egy fejszével, amint a szekrényt feszegeti. A szolga, mikor meglátta belépő urát, nem is sejtve, hogy utána rendőrök jönnek — a fejszével rárontott s akkorát ütött annak a fejére, hogy az menten szörnyet halt. Abban a pillanatban a rendőrök kezei között volt. Titkit az amerikai törvények szerint, nagyon hamarosan halálra ítélték s a gyilkosság után néhány napra föl is kötötték.

— **(Zuhanás 83 méter magasból.)** Hajmeresztő légi útát tett meg önkéntlenül Hancz József kocsitoló a Koch-féle köszénbányában. Hancz hétfőn este fél 7 órakor a 4-edik horizonton a sorompón atlépett, hogy rövidebb úton jusson céljához, e közben megcsuszott s lezuhant a 83 méternyi mély aknába. Az akna fenekén 6 méter mélységű víz volt; ez volt Hancz szerencséje, különben holtan izzé-porrá zúzva húzták volna ki a bányából. Így eléggé súlyos, de nem halálos sebesüléseket szenvedett. Jobb karja tört el, altestén pedig repedés támadt, melyet azonban bevarrtak s a veszedelmet elhárították. Karját a szükséges kötésekkal ellátták

s őt magát a pécsi kórházba szállították, ahol kezét amputálni kellett.

— **(A személyhajók őszi menetrendje.)** Okt. 1-én az őszi menetrend lép életbe, a mely ez évi november végéig marad érvényben. E menetrend szerint Budapestről Mohácsra naponként egy személyhajó, Budapestről Belgrád-Orsovát-Turnszeverinbe hetenként két pósthajó közlekedik, de Zimonytól kezdve, tekintettel a koleraveszélyre kizárólag csak a magyar parton fekvő állomásokat érinti. Ugyan így közlekednek a hajók a megtördített irányban. Turszeverinből hetenként két összeköttetés tartatik fenn Galaczig a román part mentén (a bolgár parton fekvő állomások érintése nélkül), Widdin és Szilisztria között hetenként kétszer közlekedik személyhajó, a mely csakis bolgár állomásokon köt ki. Galac és Tulcia közt hetenként 3, Galac és Batum között havonként egyelőre egy összeköttetés tartatik fenn. Galac és Odessza közti tengeri forgalom egyelőre szünetel és később hetenként egy hajójarat fog életbeléptetni, a mire nézve külön hirdetések fognak közölni.

— **(Halálozás.)** Pécs társadalmi életének egyik hajdan nagy szerepvivő asszonya halt meg szeptember hó 28-án. Szentkatolnai özvegy Cséh Edéné született gyergyó-szentmiklósi Kövér Anna hosszú és súlyos szenvedés után elhunyt 69 éves korában. Magas összeköttetésű és széleskörű családjának egyik legkeveltebb tagja volt s szeretetreméltósága és egyéb jó tulajdonai a társadalmi körökben is tiszteltté tették személyét. Alig volt valami társadalmi mozgalom, melynek élén ott ne lett volna — természetesen munkabíró korában — s később is élénk érdeklődéssel kísért minden kulturális törekvést, melyeket nyomban sietett anyagilag támogatni. A pécsi jótékony nőegyletnek alapítói közé tartozott s haláláig elnöke volt. Ez egyet vagy támaszát veszítette el az elhunytban. Az apáca-utca 14. sz. házában fölállított ravatalra özönével érkeztek a szebbnél szebb koszorúk, melyek között a családtagokén kívül a jótékony nőegylet s az elhunyt nagyszámú tisztelői borult a koporsóra. Csütörtökön délután pontban 5 órakor szentelte be a tetemet Dobszay Antal kanonok a ravatalos szobában, a „Kegyelet” emberei pedig este 10 órakor kocsira rakták a koporsót és éjnek idején kiszállították Vargára, ahol pénteken d. e. 10 órakor becsattolták örök nyugalomra a családi sírboltba. A pécsi jótékony nőegylet epp a vargai temetés idejében gyászistentiszteletet tartott elhunyt elnöke lelki üdvéért; a család pedig pénteken d. e. 9 órakor Vargán mondatott és ma d. e. 10 órakor a székesegyházban újból mondat gyászmisét. — Demant Teréz festőné szeptember 27-én, 65 éves korában elhunyt Pécsen a városi kórházban.

— **(Próbaéneklés.)** A székesegyház énekkarában egy baszus hangot kerestek. A hirdetett pályázatra négy jelentkező akadt: Derlick Fülöp (Pozsonybol), Domosvay József, Forray Mihály és Milla Antal. A pályázók a székesegyházban szerdán reggel énekeltek a kiküldött bizottság előtt. A próbaéneklés 3, mondó három percig tartott s ez alatt a három perc alatt négy énekesnek a hangja minőségéről, terjedelméről, iskolázottságáról, zenei képzettségéről stb. szerzett meggyőződést a bizottság.

— **(A budapesti turisták köszönete.)** A hét elején itt jart magyar turistaegyleti tagok nevében Marinovics Imre egy leti titkár a következő levelet intézte Kis József mecsek-egyleti titkárhoz:

Kedves barátom! A feledhetetlen szépségű pécsi napok nyújtotta élvezetek behatása alatt szellemileg még mindig köztetek időzöm s legnagyobb öröömömre szolgál az, ha egyik vagy másik tagtársunkkal találkozáskor teljes elragadtatással közölhetem vele kirándulásunk részleteit, melyek most az emlékezetben való újból fölidézés folytán még fényesebben domborodnak ki, be nem és velem kirándult társaimban élénken fölkelte azt az érzést, hogy a velünk szemben kifejezésre jutott igaz, hamisítatlan, magyar vendégszeretet valóban parját ritkítja. Hazautaztunkban az egész uton alig pihentünk: mindnyájunknak volt valami közlendője tapasztalataiból, s végül is egyhangulag abban állapodtunk, hogy ily fényes, szép és a legbensőbb baráti szeretetről tanuskodó fogadtatás és ka-

lauzolás csakis föltek — szeretett testvéreinktől — telhetett ki. Fogadjátok ezért mindnyájan, kik érdeklünkben fardoztatok, egyenként és összesen — egyelőre csak csekélységem, mint vezető által tolmácsolt — szívből fakadó őszinte köszönetünk kifejezését.

— **(A női kereskedelmi szaktanfolyamra)** most történnek a beiratások, mire a közönség figyelmét föl hívjuk.

— **(Kossuth ünnep a vidéken.)** Kis Harsány községe, mint értesítenek bennünket, utólag szintén megünnepelte Kossuth 90-edik születés napját. Vasárnap este a községet kivilágították és faklyasmenetben vonultak a polgárok az utcákön át a „Polgári kör”-höz, hol Kossa Dezső, volt orsz. gyűl. képviselő tartott beszédet. Utána 100 terítékű lakomára ültek össze a polgárok, melyen ismét Kossa Dezső és Sesits János mondtak fölköszöntőt éltetve Kossuthot, azon kívül az utóbbi még a kis-harsányi nőket. A kis-harsányi dalárda is énekel hazafias dalokat, míg a jelenlevők a reggeli órákban haza nem tértek.

— **(A szőlő állása Siklóson.)** Mint siklósról írják, a szőlőket ezen a vidéken nagyjából a peronospora teszi tönkre, minthogy nagyon kevesen permeteztek a kellő időben. A fűrtök és bogycok fejlődése nem egyforma; helyenkint teljesen kielégítő, másutt silány.

— **(Átutazó szintársulat.)** Várady József, a Pécsen több ízben működött népszínműénekes és Jakabfi Gábor szintársulatot szerveztek, melylyel Pécsen is tartanak néhány előadást. Az első előadás október 4-én lesz a Somogyi-féle szinkörben. A társulat elsőbb rendű tagjai: Krecsányi Sarolta operett prima-donna, Jakabfi Katalin népszínmű-énekesnő, Várady Józsefné hösnő, Krecsányi Flóra drámai szende, Megyesi Erzsébet naiva, Pelsőczy Józsefné komika, Szilágyi József operett-tenor, Váradi József népszínmű-énekes és operettbuffó, Gál Gyula szerelmes, Ujvárosi Albert komikus, Kovács Albert jellemszínész, Pelsőczy József apaszínész.

— **(Esküvő.)** A belvárosi plébániatemplomban szerdán vezette oltárhoz Székely Győző, a herceg Esterházy-féle uradalmak főbérőinek főerdésze (Kámahaza) Szvácsek Irmát, Szvácsek Mihály belvárosi néptanító leányát. Az esketési szertartást Dobozy János bács-dautovai plébános, az örömapa iskolatársa, végezte. Az esketési tanúk voltak: Szuly János ügyvéd és Fülöp Károly honvéd főhadnagy kezelőtiszt. Nyoszoló leányok: Stann Margit a völegény nővére Szegszárdról, Lajkó Veronka Bács-dautováról, Podluzsányi Róza és Sarolta Pécsről. Vőfélyek: Brauner Győző, Gyenes János, ifj. Reberics Imre, Rozsics Jenő és Szigeth Nándor. Nászasszonyok: Szuly Jánosné, ügyvédné és Unger Edéné, jegyzőné Vaiszlórról.

— **(A protekciós szivarok.)** Így nevezték azokat a jól égő és jól szelelő válogatott szivarokat, a melyekhez csak a dohánygyárak igazgatóinak vagy más főbb tisztviselőinek protekciója révén lehetett hozzájutni. A dohánygyárakat sokfelől ostromolták az ilyen szivarokért, s a ki személyes ismeretségeinél fogva hozzájuk férhetett, bizony kiaknázta ezt az ismeretséget. A protekciós szivarok kiszolgáltatása úgy történt, hogy a kiváltságos halandó megvásárolta a trafiban a közönséges szivarokat s kapott éretlűk csere útján ugyanilyen minőségűeket, de százszorta jobbakat. Ugy halljuk, hogy ezentúl nem lesznek protekciós szivarok, mert a dohányjövedéki központi igazgatóságuk egy minap kibocsátott rendelete keményen megtiltja a szivarok kicserélését.

— **(Zenetársulat alakulóban.)** Több pécsi iparos fiatalember zenetársulatot akar szervezni s lapunk nyílterében föl hívást is intéz a közönséghez, hogy akik e társulatba belépni kívánnak, küldjék be címüket e lap kiadóhivatalába.

MŰVÉSZET, IRODALOM.

* **Kurucz nóták.** Káldy Gyula, a „Magyar zeneiskola igazgatója összegyűjtötte a Tökölyi és Rákóczy korából fennmaradt kurucz nótákat s ezeket Budapesten is, meg szerte az országban bemutatta, mindenütt nagy s igazi hatással. (Kár, hogy körutjában Pécs városát nem kereste föl.) Káldy ezeket az úgy zenei mint történelmi szempontból nagybecsű dalokat

énekre és zongorára betéve kiadja, hogy mindenki hozzáférhessen és hogy a Tökölyi- és Rákóczy-kor a búbjós és minden ízében magyaros dalai úgy családi körben, mint hangversenyeken játszhatók és előadhatók legyenek. E vállalatra Káldy előfizetést hirdet. Előfizetési ár 2 frt. 50 kr. (bolti ára 4 frt. lesz). Ez őszszeg okt. 16-áig a kiadó nevére címezve, Budapest, Rottenbiller-utca 4. B.) II. em. 13 sz. alá küldendő A mű november első felében jelenik meg.

* **Kritika a „Hulló levelek”-ről.** A „Magyar Géniusz” szépirodalmi képes hetilap következőleg ír Várady Ferenc legújabb költeménykötetéről: „Hulló levelek” Ezzel a címmel adta ki Várady újabb költeményeit. Újabb költeményeit — mondjuk, mert immáron ez talán a hatodik kötet. És ha mint poéta nincs ismert neve a hazában, ennek egyik oka, hogy a vidéken el szerény munkálkodásban, más meg, hogy dalai is szerény érzelmeinek igaz és hű tolmácsolói. Erős, viharos szenvedélyek nem háborgatják lelkét, de lantján a borongó, szelid édes accordok zengenek harmonikusan mely közvetlenséggel. Aki elolvassa a költeményeit, az át is érzi őket. A kötet igen szépen és izlésesen van kiállítva.

KÖZGAZDASÁG.

A szamóca vagy földi eper tenyésztéséről.

Nowotarsky M.

Csodálatos, hogy a szamóca (Fragaria vesca) tenyésztését, habár ez egyik legháladosabb ága a gyümölcsstermelésnek, nálunk aránylag még nagyon kis mértékben űzik; még vajmi kevesen foglalkoznak avval, akár magánosok, akár üzleti célból. Hálados a szamóca első sorban azért mert arányitva bármely más gyümölcsfajhoz, már rövid idő alatt bő termést ad, — másodsor, mert a talaj- és égáji viszonyokhoz nem nagy igényeket köt; végül pedig, mert mint csemegegyümölcs par excellence, mindig keresett cikk és jól fizetik.

Bárhol is láttam szamóca ültetéseket, (magánkerteket értek) azokat mindenütt megszánaudó, elhanyagolt állapotban találtam. Vagy egy épület oldalán valamely sarokban voltak eldugva, a hová soha a legcsekélyebb légáramlat sem jut be, vagy néhány hatalmas díófa árnyékába voltak ültetve, a hol a szamóca napvilágot, gazdája pedig — igen természetes — gyümölcsöt soha nem látott.

Tény, hogy az ember ennél a szép kerítésnél gyakran akad ily ferdésegekre, de ezeknek is van oka. Nézetem szerint, s azt hiszem nem csalódom, többnyire ferdén fogja föl a laikus a kertésznek, például azon megjegyzését, hogy: e növény vagy az a fa „nem kényes,” vagy hogy tenyésztése igen könnyű. Ezen „nem kényes,” vagy könnyű tenyésztésű növényt, úgy vélekednek sokan, csak a földbe kell dugni, a jó Istenre bízni, s a természet csodát fog művelni. Ha aztán az illető növénykedvelőnek ilyenmő reményei nem valósulnak meg, legelőször is a céget okozza, a melytől a növényt vagy a fát beszerezte; másodsor pedig, „szerzett tapasztalataira” hivatkozva állítja, hogy ez a növény vagy ama fa az ő talajában semmi áron sem tenyészik. Pedig mennyi ily pusztának híresztelt talaj van még ez országban, a mely szakértelemmel és szorgalommal megmunkálva bőven meghozná kamatait.

Ámde lássuk e véletlen eltérés után, hogyan kell a szamóczával elbánunk:

A szamóca minden jó talajban terem, hacsak ez nem nagyon vizes vagy túlságos száraz és köves. Azon esetben, ha a talaj silánysága miatt trágyázásra volna szükség, csakis teljesen érett, elkorhadt trágya használható. Akár völgyben, akár lejtőkön, mindig a nyílt, szellős fekvés kedvez a szamóczának, csak gyakori hideg északi szeleleknek kitett magaslatok nem felelnek meg. Ültetni lehet a földi epret vagy szeptember és október hónapokban, vagy márciusban és áprilisban. Az e célra szánt területet jó mélyen fölássuk, s 1-30 méter szélességű és tetszés szerinti hosszúságú ágyakra beosztjuk; az ágyak közt 30 méter széles utat hagyunk meg a kényelmes megmunkálás céljából.

A plántákat az ágy hosszában menő 4 sorba, 35 méternyi egymásközi távolságra ültetjük be. Ültetés után azok egyenkint megöntözendők s ha ez ültetés őszszel történt, a fagyok beállta előtt az ágyak rövid szalmával, száraz lombbal, vagy más hasonló anyaggal betakarandók; ennek czélja az, hogy a plánták a téli fagyok által a földből ki ne emeltessenek. Tavasszal e takarót csak a plántákról távolítjuk el, az azok között lévőt pedig egész nyáron át meghagyjuk, mivel az ily takaró egyrészt a földet egyenletes nedvességben tartja és a gaz kinövését nagy mértékben megakadályozza, másrészt a rajta fekvő szárcza gyümölcsök mindig tiszták maradnak.

Nyáron át az ágyak gondozása a gaz szorgalmas eltávolításából, kapálásból és gyakori öntözésből áll, mely utóbbi különösen a száraz hónapokban okvetlenül szükséges.

(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR.*)

Zenekedvelők figyelmébe!

Több fiatal emberből álló társaság egy zenetársulatot

óhajt létrehozni, miért is felhívjuk azon zeneértő urakat, kik a társulatba belépni szándékoznak, hogy czimüket e lap kiadóhivatalába küldjék további intézkedés végett.

Holly József. H. Schediwy Ferencz. Horváth József.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget A szerk.

Laptulajdonos: NAGY FERENCZ. Felelős szerkesztő: HAKSCH LAJOS.

Hirdetések:

Katalogust kivonatos hangjegy mutatvánnyal a pécsi zenetermékekről ingyen és bérmentve küld OTTO MAASS zeneüzletkereskedése Wien, VI., Mariahilferstrasse 91.

LE GRIFFON
a legjobb szivarkapapír
kapható Alt és Böhm kereskedésében Pécsen.

Dr. Löwy Ignác

Pécsett, Király-utca 31.

Készít egyes műfogakat, valamint teljes műfogsorokat, kauesuk, cellulose s arany alappal, meglevő korona nélküli foggyökerekre csavaros műkoronákat (Stützahn). Eszközöl fogtöméseket (piombálás) s foghuzásokat, a leghathatósabb érzéketlenítő szerek igénybe vétele mellett.

Hirdetések

igen előnyös áron vétetnek fel kiadóhivatalunkban.

A KOLERA.

A legutóbb beérkezett hírek — sajnos — semmi étséget sem hagynak fen az iránt, hogy a kolera immár Nyugat-Európában is terjeszkedik. Előre látható tehát az a nagy veszély, mely az emberiséget e borzasztó betegség tovább terjedése által fenyegeti. Ugyanazért csak helyeselni lehet a hatóságoknak serénységét, melylyel az óvintézkedéseket megteszik és melylyel az ismeretes óvszereket a közönség figyelmébe ajánlják. Orvosi tekintélyek állítása szerint

a legjobb óvszer a cognac.

Legjobban ajánljuk

gróf Esterházy Géza saját gyártmányu cognac-

ját, mely francia mód szerint idegen anyagok hozzá vegyítése nélkül tiszta borból készül s melynek jóságát és tisztaságát az a körülmény is igazolja, hogy a legutóbb tartott párisi egészségügyi kiállításon az aranyérmes díszoklevéllel nyerte el s a többi kiállításon is, melyeken eddig részt vett, mindenütt a legnagyobb kitüntetésekben részesült.

Központi iroda: BUDAPEST, VI. Külső váczi-út 23. sz.

Egyéves önkéntesek

részére, bármely csapatbelieknek,

teljes egyenruházati felszerelés!

szabályszerűen kiállítva és jutányos áron kapható

Paczolay és Szeibert

cégnél

Pécsett, földér, a „Nemzeti kávéház” alatt.

A „Pécsi kölcsönös segélyző-egylet”-nél

ezidáig 4 százaléknál magasabb kamatláb mellett elhelyezett takaréktári betétek, az igazgatóságnak legutóbb tartott határozata folytán, 1893. évi január hó 1-től — további intézkedésig — csupán 4 százalékkal fognak kamatoztatni. Ezt a t. cz. betevők szives tudomására hozva, egyúttal értesítjük a n. é. közönséget, miként intézetünk, úgy mint eddig, ezután is elfogad takaréktári betéteket, mint kölcsönöket, melyek után 4 százalék kamatot fizet. Az ily betétek után kivetett 10 százalék tőke-kamat adó a betevőket nem terheli, mert az adót az intézet maga fizeti.

Kelt, a Pécsi kölcsönös segélyző-egylet igazgatóságának 1892. évi szeptember hó 27-én tartott üléséből.

Kindl József,
vezérigazgató.

Pécsett. Kisboldogasszony-
utca I-ső szám alatt
**2 szoba-konyha-bolt-sü-
tőde**

és egyéb mellék-helyiségek — együttesen
esetleg külön is bérbeadó. A bolt bár-
mily üzlethez használható. (Értekezhetni a
háztalajdonossal Felső-vámház-utca 52.ik
szám a.)

Hirdetmény.

Bükösd község részéről közhírré té-
tetik, hogy a közbirtokosságának tulajdo-
nát képező

kőbányája

1893. évi január hó 1-től három évre f.
évi október hó 23-án délután 3 órakor
Bükösd község házában nyilvános árverés
útján haszonbérbe fog adatni.

Bükösdön, szept. 25-én 1892.

Vaiszman Antal
bíró.

8477. sz.

tkvi 1892.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi
hatóság közhírré teszi, hogy Pécs sz. kir. város
árvatára végrehajthatónak Rihmer Kálmán kk.
gyermekvei végrehajtást szenvedők elleni 102
frt. 46 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti vég-
rehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék terü-
letén levő Pécs sz. kir. város határában tekvő
a pécsi 1787. sz. tjkyben felvett I. 2740. hszsz.
182. sorsz. házra és udvartérre ugy 2741. hszsz.
házi kertre az árverést 1800 frtban ezen-
nel megállapított kikiáltási árban elrendelte, s
hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892.
évi október hó 5. napján d. e. 10 órakor
a kir. tvszék árverési helyiségében meg-
tartandó nyilvános árverésen a megállapított
kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingat-
lanok becsárának 10 százalékát vagyis 180 frtot
készpénzben vagy az 1881. 60. törvényezikk
42. §-ában jelzett árfolyammal számított és
az 1881. november 1-én 3333 sz. a. kelt igazság-
ügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óva-
dékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez
letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a
értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges
elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt
át szolgáltatni.

Pécsett, a kir. törvényszék mint telekkönyvi
hatóság 1892. évi május hó 25. napján.

Bogyay Pongrácz,
kir. törvszéki bíró.

Posta és távirda czim: „Kegyelet“ Pécs.

„KEGYELET“ első pécsi temetkezési intézet
Pécsett, Ferencziek-utca 6. sz. (Kis-tér, Bilitz-féle házban) és
Perczel- (Ó-posta) utca 22, szám saját házában lévő raktárral.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek teljes tisztelettel tudomására adni,
hogy temetkezési intézetünket Perczel-utca 22. sz. raktárnak fentartásával, **Ferencziek-utca
6. sz. Bilitz-féle házba** helyeztük át és ezen fő üzlethelyiséget a Perczel-utczával Telephon-
nal összekapcsoltuk és így raktárunkat tetemesen szaporítva és kibővítve — képesek va-
gyunk a legmagasabb igényeknek és kívánalmaknak minden irányban és tekintetben nemcsak
a leggyorsabban, hanem egyuttal legpontosabban megfelelni.

Temetéseknek legpontosabb valamint legolcsóbb rendezését ékes üveg- avagy diszes
más rangú halottas kocsikban elvállaljuk úgy helyben valamint a szomszédos megyék bár-
mely városában avagy községben — elvállalunk egyuttal **hulla-szállítást** légmentes zárt
érczkoporsókban a bel- és külföld minden irányában. Raktárunkon található: **fa- és ércz-
koporsók**, szemfedők, halottas öltözék, sirkoszoruk, gyertyák, fátolok, egyáltalán a temet-
kezésekhez szükséges legdiszesebb és legolcsóbb bármely néven nevezendő kellékek dús választéka.

Tőrekvésünk oda irányuland, hogy a 20 évi fenállásunk — tehát tényleg az I-ső pécsi
temetkezési intézet szorgos törekvésével szerzett jó hírnevet minden tolokodás nélkül — szor-
gos, pontos szolgálat valamint való és (nem látszólagos) olcsóság által mint eddig, ugy ezen-
túl is fentartva, a n. é. közönség becses bizalmát minden tekintetben kivívjuk.

Tévedések kikerülése végett kijelentjük, hogy intézetünk kezelésével, temetések fel-
vétele és rendezésével

Gindl Alajos urat

biztuk meg.

Maradunk kiváló tisztelettel

Hartl Ferencz és társai.

Kindl Ferencz, Szigriszt János, Lauber Rezső,
özv. Hoffman Károlyné, özv. Edhoffer Ferenczné.

Posta és távirda czim: „Kegyelet“ Pécs.

Telephonszám Perczel-utca 85. Kistér 86.

Telephonszám Perczel-utca 85. Kistér 86.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Az Iris illatszertár Pécs Király-utca 13. szám.

Illatszertáram a tisztelt közönség részéről nem remélt pártfogásban részesülvén s
mostani külföldi utazásom alkalmával francia és angol gyárosokkal direkte összekötte-
tésbe lépve, azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy árucikkeimet az **eddigieknél
alantabb árakon adhatom.**

Különösen ajánlom átható és tartós illatu valódi angol és francia illatszereimet
ügy **eredeti üvegecskében**, valamint **deka száma**ra, továbbá a bőr ápolása s gyen-
gédde tételére felülmulthatlan folyékony Hungaria creme és Hungaria hölgyporomat, ujonan
javított s minden hasonnemű készítményt felülmuldó dr. Spitzer féle arczenőcsömet, fran-
czia gyárban készült valódi tojás olaj szappan, úgy akácvirág, liliumtej, Speick és or-
gonavirág szappanaimat Kitűnő hatásu Hungaria-fogpor és Hungaria fogvizemet, melyek
rendszeres használata megszünteti a fogfájást, erősíti a foghust és megakadályozza a fogak
odvasulását.

Tartok raktáron valódi francia gumi óvszereket és szivacsákat 2, 3, 4, 5, 6 és
7 frtjáváit tucatonként.

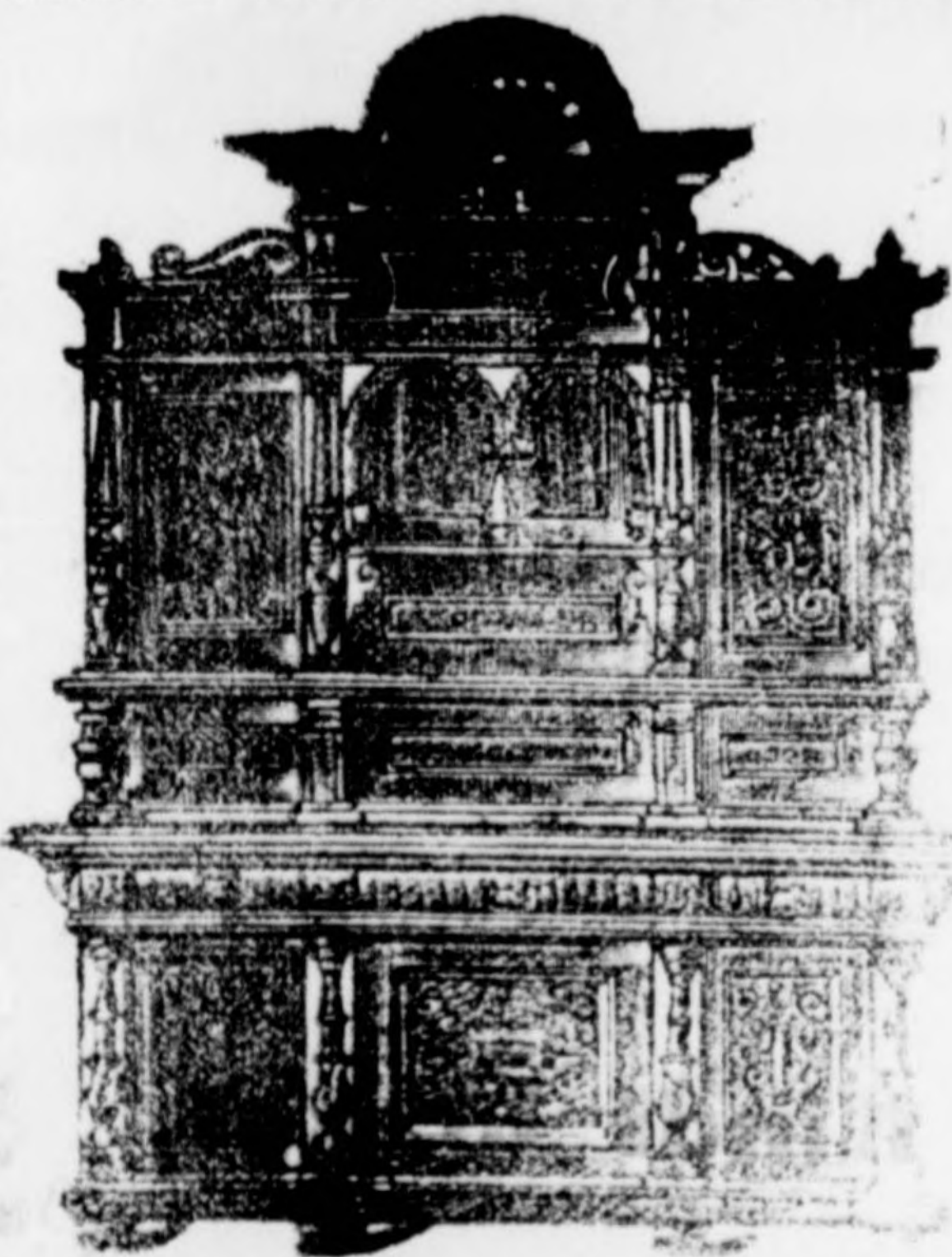
A tetemesen leszállított árak mellett üzletemet csakis úgy tarthatom fenn, ha a
nagyon tisztelt közönség tömeges támogatásával szerencsétlen, minek ellenében főtőrekvé-
sem leend a lehető legjutányosabb árakért mindig a legjobbat szolgálni.

Mély tisztelettel

Magassy L. K. okl. gyógyszerész.

Viszonteladók árendeményben részesülnek. — Vidéki megrendelések utánvét mellett csak 1 frton felül
foganatosítottatnak.

Egyidejűleg a mélyen tisztelt hölgyközönség kegyes pártfogásába ajánlom üzlet-
helyiségemben levő nagy választéku **női divatkalap**, **derékfűző**, **müvirág**,
disztoll s **gyermekkalap** raktáramat, mely szakmába vágó mindennemű **meg-
rendelések**, **átalakítások**, **gyászkalapok** készítése mérsékelt árak mellett elvál-
latatnak s gyorsan s pontosan eszközöltetnek.

ZSOLNAY IMRE butorraktára és műhelye

(tetemesen nagyobbitva)

PÉCSETT

Ferencziek-utca II. szám.

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerűen berendezett **alvó-, disz- és ebédlő-szo-
bák**, mindennemű **fa-, vas- és kárpitozott bútorok**, képek, tükrök, függönyök, függönytar-
tók, és minden e szakmába vágó cikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy **bútorvásárlások** nálam ép oly jutányosan
eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.

Legkedvezőbb takarékosági mód!

Kiválóan kedvező nyereményesélyek.

A Budapesti bankkegyesület r. t. Budapestben.

Erzsebettér 19. sz. Részvénytőke 3.000.000 frt. Tartalékalap 600.000 frt, ajánlja sorsjegykönyvecskéinek vételét a nála fennálló alkalmi sorsjegytársaságból.

D csoport.

100 nagy államsorsjeggyel, havi befizetés 10 frt. A résztvevők száma 50.

G csoport.

216 a legjobb és legbiztosabb állami és magán-sorsjeggyel 25 résztvevő számára csak 5 frt havi befizetés mellett. Mindkét csoport tagjai a Tiszavidéki és bécsi községi sorsjegyek október 1 sejei huzásban már részt vesznek. Főnyeremény 300.000 frt. A könyvecskék már az első befizetésénél kiszolgáltatnak. Egyes képviselők kedvező feltételek mellett alkalmaztatnak.

Husvágószék bérbeadása.

A társulati vendéglőben Pécsbánya-telepen a Cassian akna közelében levő

husvágószék

elkülönítve a vendéglői helyiségektől 1892. október 15-étől 1894. szeptember 30-áig ajánlati uton bérbeadatik.

Az 50 forintnyi bánatpénzzel és „Husvágószék bérlete” felirással ellátott ajánlatok 1892. október 10-éig déli 12 óráig aulirott hivatalnál benyújtandók.

Pécs, 1892. szeptember 28-án.

I. cs. k. szab. Dunagőzhajózási társulat
bányaigazgatósága.

11814. sz.
tkv. 1892.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy ifju Némethy József ügyvéd végrehajthatónak Sorosátz Mihály és István végrehajtást szenvedők elleni 130 frt. 18 kr. tökekövetelés és járulékaik iránti ügyében a pécsi kir. bíróság területén levő Szemely község határában fekvő a személyi 12. sz. tjkvben telvelt I. 11. hsz. 10 sorsz. házból, udvartér és kertből $\frac{2}{4}$ telekből, aránylagos legelő és erdő illetményből Sorosátz Mihályt és Sorosátz Istvánt illető négy ötöd részre 1470 frt 40 kr. kikiáltási árban; továbbá az 1881. 60. t. cz. 156. § a. (és d.) pontjai alapján egészben a f 1162. hszsz. fekvőségre 10 frt; 1165. hszsz. fekvőségre 122 frt; 1245. hszsz. fekvőségre az árverést 178 frtban mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, s hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi december hó 3-ik napján d. e. 9 órakor Szemely község házánál, megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%, vagyis 147 frt. 4 krt; 1 frtot; 12 frt 20 krt. és 17 frt. 80 krt. készpénzben vagy az 1881: 60. t. cz. 42. §-ban jelzett ártolyammal számított és az 1881. évi novemb. hó 1 én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Pécsset a kir. törvényszék mint tllkvi hatóság 1892. évi augusztus hó 2. napján.

Lukrits István,
kir. törvénzéki bíró.

Árverési hirdetmény.

Alolirott község előjárósága által ezennel közhírré tétetik, hogy Gyód községi közbirtokos tulajdonát képező

korcsmaház, bolt, mészárszék és italmérési jog

f. évi október hó 16-án délután 2 órakor Gyódon a község bíró házánál három egymásután következő évre, 1893. évi január 1-től 1895. évi december 31-ig nyilvános árverésen bérbe fog adatni.

Fent megjelölt épületek Göröcsöny és Pécs közötti Gyód község fölött elvonuló ut mellett a régi uradalom házzal szemközt fekszenek.

Az árverési feltételek Gyód község bírójánál mindenkor megtudhatók.

Gyód, 1892. évi szeptember hó 27-én.

Kálmándy József s. k.
körjegyző.

Kerner Ádám s. k.
bíró.

Kézi zálogkölcson-üzlettemmel felhagyok.

Folyó évi október hó elsejétől fogva *új kölcsönügyleteket többé nem kötök* és a nálam letett zálogokra adott lejárt kölcsönt *meg nem hosszabbíthatom*.

A zálogjegy lejárat határlejtől számított *három hónap multán ki nem váltott* zálogok, az eddig követett eljárás szerint, árverés alá kerülnek.

Az üzleti helyiség, **Gyár- és Zrinyi-utca sarkán**, mint eddig, *nyitva* áll délelőtt 8—12-ig, délután 2—6-ig.

Kelt Pécsset, 1892. szept. hó 30-án.

WEISS J. üzlettulajdonos.

13640. sz.

alisp. 1892.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A villány-vaizslói törvényhatósági közut 1.400—1.900 km. szakaszán teljesítendő 3515 frt. 18 krral előirányzott

árokszabályozási munkálatok

biztosítása iránt

f. évi október hó 7-én d. e. 10 órakor

hivatalos helyiségemben versenyárgyalást tartok.

Felhívom a vállalkozni óhajtókat, hogy 50 kros bélyeggel ellátandó 10 százalék bánatpénzzel felszerelt, és az ajánlott árendedményt, vagy árfelemelést százalékban kifejező szabályszerű ajánlataikat öt pecséttel bezárt borítékban a versenyárgyalás kezdetéig Koszits Kámill I. aljegyzőnél (I. emelet 9. sz. ajtó) nyujtsák be, hol is a vonatkozó költségvetés, tervek és feltételek a hivatalos órák alatt betekintheők.

Pécsset, 1892. szeptember 27-én.

Szily László

baranyavármegye alispánja.

Árverési hirdetmény.

Vasas község részéről közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező

korcsmaház, 60 □ öl kert, és istálló, mészárszék és mellék helyiségek

az italmérési joggal együtt (beleértve a bányatelepet is) f. é. okt. hó 9-én délután 2 órakor 1893-ik évi január hó 1-jétől kezdve három egymásután következő évre haszonbérbe fog adatni.

Az árverezni szándékozók körelesek a árverés megkezdése előtt 200 forint bánatpénzt letenni. Az árverési feltételek a községi bírónál bármikor megtekintheők.

Vasas, 1892. szeptember hó 29-én.

Sülle György
bíró.

VÉGGELADÁS

a

Pacher E. kereskedésében

PÉCSETT,

Széchenyi-tér 17. sz. „bazár“-épület.

Pécsről való eltávozásom miatt üveg-, porcellán-, lámpa-, konyhafelszerelés- és diszmű-áru üzletemet teljesen felozlatni szándékom, tehát végkiárusítást rendezek s a mai kor ízlése szerint dúsan felszerelt raktáromban található árukat u. m.:

minden néven nevezendő üveg-nemű, porcellán, étkező-, theás-, kávé-, fekete kávé-, ozsona- és mosdó-készletek; virág-, hamu- és gyufa-tartók, közönséges használati porcellán-edény, majolika- és terrakotta-áruk; függő és álló lámpák, luszterek; zománczozott vas- és pléh-edény, fényezett horgany-edény. nikl és vörösréz főzőedény, teljes konyhafelszerelés, china- és alpacca-ezüstnemű, szolingeni, angol és steyr acél, evőeszközök, zsebkések és ollók; bőr, plüsch, fa és ércz disztárgyak, illatszerek és szappanok, tajtpipák és szipkák, borostyánkő-, tajt- és fa-szivarszipkák, selmeczi pipák és szárok; esőernyők, utazó bőröndök és neczeszerek, vas és márvány mosdó-asztalok és fürdő-kádak, gyerek-kocsik. Hangszerek, tábla-üveg, tükör, képkeretek és képkeret-léczek, jobb olajnyomatu képek, sirlámpák, korcsolyák, gummi-áruk, gyermekjátékok és **karácsonyi és ujévi ajándékokat**

minden áron elárusítom.

*Felhivom tehát a n. é. közönséget, hogy ne mulasztja el a kínálkozó jó alkalmat, amidőn készfizetés mellett, szolid, jó és szép por-tékát **beszerzési áron alul**, úgyszólván **potom áron** vásárolhat, szükségletet beszerezni, állításom valódiságáról egy próba-bevásárlással meggyőződést szerezhetni.*

Teljes tisztelettel

Pacher E.